Pel·lícula Napoleón, democràcia i dictadura

written by Ramón Flecha | 4 de September de 2023

Segur que serà una gran pel·lícula la que podrem vore al novembre. Ridley Scott i Joaquin Phoenix tornen a oferir-nos una obra mestra, i de més transcendència que l'anterior per al món actual. En el tràiler oficial ja es veu que té errors històrics importants, com en l'escena del llac, que potser són part d'una cerca d'audiència que podria dificultar la profunda reflexió que per al món actual aporta eixe personatge. No obstant això, el probable èxit del film crea una situació favorable perquè corregim els seus errors i generem reflexió en els nostres diàlegs a les aules, les famílies o les cafeteries.

La majoria del que s'ha escrit, oït, vist i parlat sobre Napoleó se centra en les seues campanyes militars, que alguns presenten com d'extensió de la revolució francesa a Europa i fins i tot a les seues colònies. Eixe tema uneix en la seua admiració a fans de les guerres i a "revolucionaris" que entenen la revolució com matar moltes persones i concentrar el poder en un individu quasidiví que no se sotmet a eleccions democràtiques. Per a enaltir a eixos dictadors, s'afirma que són un pas inevitable de tota revolució, falsificant la història de forma tan greu com per a presentar la francesa com la primera revolució democràtica que va il·luminar a totes les altres. La realitat és la contrària, perquè la primera democràcia

moderna va ser l'estatunidenca –de la qual va aprendre (mal) la revolució francesa– i no ha derivat en una dictadura unipersonal i militar.

Per contra, persones sensibles i partidàries dels drets humans com Beethoven o Goya es van vore profundament decebuts perquè una revolució que va prometre llibertat, igualtat i fraternitat prompte es va convertir en una dictadura militar en mans d'un emperador. Eixa és la reflexió fonamental: com va portar una revolució presumptament democràtica a eixa dictadura i a la mort de persones com les dues primeres que van escriure llibres sobre la igualtat de drets de les dones?

Què podem fer per a no deixar a familiars joves, a les futures generacions, un món que cada vegada més estiga dominat per una dictadura? Quan un professor de l'equivalent a l'actual primer de l'ESO ens va posar com a treball llegir un llibre sobre un personatge històric vaig triar, per influència de Beethoven i Goya, un de Napoleó, però no de les batalles que va guanyar o va perdre, sinó del context de París i del seu procés personal que van portar al seu poder absolut. Part de les reflexions iniciades en aquells moments les he incloses en la teoria de societat dialògica.

[Imatge: Wikimedia Commons]